

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Bakalářská práce

**Proměny čínsko-severokorejských vztahů od skončení studené války
do současnosti**

Petr Lejsek

Plzeň 2015

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Katedra politologie a mezinárodních vztahů

Studijní program Mezinárodní teritoriální studia

Studijní obor Mezinárodní vztahy – britská a americká studia

Bakalářská práce

**Proměny čínsko-severokorejských vztahů od skončení
studené války do současnosti**

Petr Lejsek

Vedoucí práce:

Mgr. Lenka Kudláčková

Katedra historických věd

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2015

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval samostatně a použil jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2015

.....

Obsah

1 ÚVOD	9
2 HISTORICKÝ VÝVOJ VZÁJEMNÝCH VZTAHŮ	11
3 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ	12
4 RESUMÉ.....	13

1. ÚVOD

Čínská lidová republika (ČLR) je velmi diskutovaným hráčem na poli mezinárodní politiky ať už díky své ekonomické a vojenské síle nebo jejím postavením v mezinárodním společenství. Pozornost, zejména v negativním smyslu, se však dostává i Korejské lidově demokratické republice (KHDR), zejména kvůli jejímu jadernému programu a také díky silně nedemokratickému režimu.

Čína a KHDR jsou dva státy, které si byly historicky velmi blízké, zejména díky podobnému režimu, komunismu. Navzdory tomu, že mezi nimi dochází ke sporům a čínský režim se do jisté míry demokratizuje, dochází k prohlubování vzájemných vztahů těchto zemí.

ČLR je zároveň nejvýznamnějším a jediným oficiálním spojencem KHDR., největším obchodním partnerem, poskytuje KHDR také většinu potravin, energetických zdrojů a vojenské techniky. Čína pomáhá přežívat zemi pod Kim Čong-unovým vedením a snaží se vyvažovat přísné sankce, které na KHDR uvaluje mezinárodní společenství. Nicméně jaderné testy, které provádí severokorejský režim, poslední proběhl v únoru 2013, komplikují a ochlazují vztahy mezi těmito dvěma státy. Peking přitom hraje klíčovou roli v jednáních *Six party talks*, jejichž cílem je dosáhnout mírové denuklearizace KHDR. Prosincová poprava Kimova strýce a poradce Song-taek Janga, která proběhla téhož roku, taktéž otřásla spojenectvím těchto dvou států. Jang byl totiž silně spjat s Pekingem a aktivně prosazoval pročínskou politiku (Xu – Bajoria, 2014).

Cílem této práce je zmapovat vývoj a průběh čínsko-korejských vztahů v letech 1990-2013. Jednou z otázek této práce bude důvod, proč mezi těmito zeměmi funguje takto hluboká spolupráce. Abych byl schopen na tuto otázku odpovědět, věnuji první kapitulu této práce historii vztahů mezi KHDR a ČLR, díky čemuž by mělo být snazší přesněji zjistit důvod vývoje vzájemných vztahů těchto zemí do současné podoby, jakož i jejich důležitost ať už v minulosti, či v

současné době. Taktéž se budu zabývat problémem nepředvídatelného chování KLDR, které bylo a je příčinnou nestability v regionu, jednat se bude především o problém jaderného zbrojení KLDR.

Ve druhé části se zaměřím na vztahy těchto zemí v zadaném období, přičemž práci rozčlením do jednotlivých oblastí podle sféry spolupráce včetně konkrétních příkladů od roku 1990. Zaměřím se tudíž na formální i neformální komunikaci mezi těmito partnery. Zejména pak na oblast vojenství a jaderný program KLDR, který je příčinnou neshod mezi KLDR a Čínou.

2. HISTORICKÝ VÝVOJ VZÁJEMNÝCH VZTAHŮ

Původ přátelských vztahů mezi ČLR a KLDR sahá až ke Korejské válce, která se odehrála v letech 1950-1953. Čínské jednotky se vylodily na Korejském poloostrově, aby pomohly ideologicky spřátelenému režimu Severní Koreje v boji proti jednotkám OSN, které byly reprezentovány především USA (Xu – Bajoria, 2014).

Od Korejské války poskytuje Čína politickou a ekonomickou podporu, či půjčky, severokorejským vůdcům, kterými byli: Kim Ir-sen [1912-1994 ve funkci 1972-1994], Kim Čong-il [1941-2011, ve funkci 1994-2011], Kim Čong-un [1983-, ve funkci 2011 až doposud] (Britannica, 2015).

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ

Britannica (2015). *North Korea* (<http://www.britannica.com/EBchecked/topic/322222/North-Korea>, 26. 3. 2015), str. 7–10.

Xu, Beina – Bajoria, Jayshree (2014). *The China-North Korea Relationship*. *Council on Foreign Relations*. 22. 8. 2014 (<http://www.cfr.org/china/china-north-korea-relationship/p11097>, 26. 3. 2015).

4. RESUMÉ

For North Korea China is main diplomatic and economic partner. China helped sustain North Korean regime. Although there are some North Korean actions which put this partnership under stress. But still for China relative stability on Korean peninsula is very important. North Korea, China-friendly nation, provides a buffer zone between China and South Korea with its US army bases. This is the main reason why this long-lasting relation is important not only for North Korea, but also for China.